

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 10 czerwca 2025 r.

Poz. 2305

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.I.4131.33.2025.MP WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 5 czerwca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XV/186/25 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXX/992/24 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie utworzenia użytku ekologicznego "Słupskie Starorzecza".

Uzasadnienie

W dniu 6 maja 2025 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr XV/186/25 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXX/992/24 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie utworzenia użytku ekologicznego "Słupskie Starorzecza".

Pismem z dnia 7 maja 2025 r. organ nadzoru wezwał Radę Miejską do udzielenia wyjaśnień w sprawie przyjętego aktu. Odpowiedzi na powyższe udzielił Przewodniczący Rady pismem z dnia 13 maja 2025 r., przekazując pisemne wyjaśnienia Prezydenta Miasta Słupska z tej samej daty.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 21 maja 2025 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Miejską w Słupsku o wszczęciu postępowania nadzorczego. Pismem z dnia 30 maja 2025 r. Przewodniczący Rady Miejskiej w Słupsku przekazał wyjaśnienia Prezydenta Miasta Słupska z dnia 30 maja 2025 r., w których zaprezentowano stanowisko zbieżne z treścią wyjaśnień z dnia 13 maja 2025 r.

Po przeprowadzeniu postępowania organ nadzoru stwierdził, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym*, zwanej dalej w skrócie „u.s.g.” oraz art. 44 ust. 2 i art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i poz. 1940), zwanej dalej w skrócie „u.o.p.” Zgodnie z art. 40 ust. 1 u.s.g. na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. W świetle art. 41 ust. 1 u.s.g. akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. Zgodnie z art. 44 ust. 2 u.o.p. uchwała rady gminy, o której mowa w ust. 1 (uchwała w sprawie ustanowienia danej formy ochrony przyrody), określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1. Natomiast w świetle art. 45 ust. 2 pkt 1 u.o.p. stanowi, że zakazy, o których mowa w ust. 1 (możliwe do wprowadzenia w stosunku do danej formy ochrony przyrody), nie dotyczą m.in. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody.

W § 1 przedmiotowej uchwały Rada postanowiła, że w uchwale Nr LXX/992/24 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie utworzenia użytku ekologicznego „Słupskie Starorzeczka”:

1) § 3 punkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wykonywanie prac na terenie użytku pod nadzorem przyrodniczym;”;;

2) w § 3 dodaje się punkt 8 w brzmieniu:

„8) wykonywanie prac na terenie działek będących lasem, w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530, poz. 1473, poz. 1907, z 2025 r. poz. 179), w zakresie gospodarki leśnej - zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. 2023 r. poz. 672);”;;

2) w § 3 dodaje się punkt 9 w brzmieniu:

„9) usuwanie obumarłych i/lub stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa drzew i ich fragmentów.”..

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Słupsku dokonała zatem zmiany aktu prawa miejscowego, przyjętego na podstawie art. 44 ust. 1 u.o.p., zgodnie z którym ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Wprowadzana kwestionowaną uchwałą zmiana polegać ma na rozszerzeniu ustaleń dotyczących ochrony czynnej użytku ekologicznego (§ 1 pkt 2 i 3 uchwały nowelizującej) oraz na korekcie brzmienia jednego z ustaleń dotychczasowych (§ 1 pkt 1 uchwały nowelizującej). Jak wynika bowiem z cytowanego już wyżej art. 44 ust. 2 u.o.p., ustalenia dotyczące czynnej ochrony użytku ekologicznego określa się w podejmowanej na podstawie art. 44 ust. 1 u.o.p. uchwale w sprawie jego ustanowienia. Należy jednak zauważyć, że w świetle art. 44 ust. 3a i 3b u.o.p., projekty uchwał, o których mowa w ust. 1, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, w trybie art. 106 k.p.a., z zastrzeżeniem, że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważany za uzgodnienie projektu.

Z analizy przedmiotowej uchwały oraz wyjaśnień przekazanych do organu nadzoru przez Przewodniczącego Rady Miejskiej w Słupsku pismem z dnia 13 maja 2025 r. wynika, że Rada Miejska w Słupsku - wbrew dyspozycji art. 44 ust. 3a u.o.p. - nie dopełniła obowiązku uzgodnienia projektu uchwały z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Dokonanie uzgodnienia projektu uchwały w sprawie ustanowienia bądź zniesienia form ochrony przyrody, o których mowa w art. 44 ust. 1 u.o.p. z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska uznać należy za niezbędny element postępowania zmierzającego do podjęcia ostatecznie przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwały w tym zakresie. Organ nadzoru podkreśla, że obowiązek, o którym mowa w art. 44 ust. 3a u.o.p., czyli obowiązek uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska projektu uchwały, odnosi się nie tylko do projektu uchwały pierwotnej, lecz dotyczy również projektu każdej następnej zmiany takiej uchwały. Niespełnienie tego obowiązku zaś determinuje stwierdzenie, że rada nie dochowała wymaganej w tym zakresie procedury, a co za tym idzie naruszyła obowiązujące prawo.

W wyjaśnieniach udzielonych przez Prezydenta Miasta Słupska w pismach z dnia 13 i 30 maja 2025 r. wskazuje się, że w ocenie Gminy wymóg uzgadniania odnosi się jedynie do projektu uchwały ustanawiającej użytek ekologiczny, nie zaś do projektu uchwały zmieniającej. Dodatkowo podniesiono, że: „zapisy art. 45 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody określają, iż przeprowadzenie prac mających na celu ochronę przyrody czy likwidowanie nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenie akcji ratowniczych wykonywanych na terenie posiadającym status użytku ekologicznego wymaga uzgodnienia z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody”. W ocenie organu nadzoru wyjaśnienia te nie zasługują na uwzględnienie. Przyjęcie bowiem poglądu, zgodnie z którym uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego nie jest objęta procedurą uzgadniania, prowadziłoby do obejścia przepisów wprowadzających obligatoryjny udziału specjalistycznego organu, uprawnionego do uzgadniania całego zakresu projektu uchwały z art. 44 ust. 1 u.o.p. Zakres ten obejmuje również ustalenia dotyczące czynnej ochrony, zgodnie z art. 44 ust. 2 u.o.p.

Odnosnie zaś przywołanego w wyjaśnieniach Gminy art. 45 ust. 2 u.o.p. poczynić należy dwie uwagi. Po pierwsze, art. 45 ust. 2 u.o.p. zawiera przesłanki wyłączające obowiązywanie zakazów wprowadzonych w stosunku do użytku ekologicznego, przy czym przepisy te stosuje się na etapie wykonywania uchwały z art. 44 ust. 1 u.o.p., a nie w toku jej podejmowania. Po drugie zaś, spośród działań wskazywanych w wyjaśnieniach Gminy, jedynie prace wykonywane na potrzeby ochrony przyrody wymagają uzgodnienia z radą gminy, dla wyłączenia obowiązywania zakazów, co wynika z art. 45 ust. 2 pkt 1 u.o.p. Natomiast likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych, zgodnie z art. 45 ust. 2 pkt 1 u.o.p., wyłącza obowiązywanie zakazów z mocy prawa, bez zachowania wymogu uzgadniania organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XV/186/25 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXX/992/24 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie utworzenia użytku ekologicznego "Słupskie Starorzecza", należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy *o samorządzie gminnym*, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

WOJEWODA POMORSKI

Beata Rutkiewicz